

ELŐFIZETÉSI ÁRA
„JÓ SZERENCSE” MELLÉKLETTEL EGYÜTT
EGÉSZ ÉVRE 12.— K. | NEGYED ÉVRE. 3.— K.
FÉLÉVRE 6.— K. | EGYES SZÁM —.60 K.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. BISCHITZ BÉLA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, IV. (BELVÁROS), MOLNÁR-UTCA 33
TELEFON 108—00.
HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Kohászati találmányok.

Ötvözetek előállítása.

Ötvözetek előállításának egészen új módját találta fel Weisz Lajos budapesti mérnök:

A találmány tárgya eljárás ötvözetek előállítására és lényegében abban áll, hogy az ötvözet alkotó részeit már hideg állapotban bensőleg keverjük egymással, amennyiben az egyik fémeket finom forgács vagy durva por alakjában alkalmazzuk, a másik fémeket, vagy a többi fém keverékét pedig száraz és hideg állapotban, salakképző pótlékok hozzáadása mellett vagy nélkül finom por alakjában keverjük a forgácsokkal és kötőanyag segítségével rögzítjük a forgácsok fölületén, minek megtörténte után a forgácsokat nyomás alatt darabokká sajtoljuk és ezeket megfelelő kemencében, első sorban kupoló kemencében beolvasztjuk. A kötőanyagot egyébként tetszőlegesen lehet megválasztani, de olvadási pontjának legalább oly magasnak vagy magasabbnak kell lennie, mint az ötvözendő forgácsokénak, úgy hogy a kötőanyag a forgácsokból sajtolt darabok beolvasztásánál ki ne olvadhasson és a finom port a forgácsokról le ne moshassa. Kötőanyag gyanánt minden apadós kötőanyag a forgácsokból sajtolt darabok beolvasztásánál ki ne olvadhasson és a finom port a forgácsokról le ne moshassa. Kötőanyag gyanánt minden tapadós kötőanyag használható, de célszerű, ha azt akként választjuk meg, hogy egyuttal salakképző vagy folyasztóanyag gyanánt szerepeljen.

Ily kötőanyag gyanánt első sorban vízüveget használhatunk, melyhez az illető ötvözendő fémek oxidjait keverjük. Ezeket az oxidokat nem kell kémiailag tiszta állapotban használni, hanem kohófémekkel, cink- vagy ónhamuval stb. vagy gálmával stb. is helyettesíthetők. A vízüveg ezekkel az oxidokkal igen tűzálló kötőanyagot alkot. Vas ötvözése esetében a vízüveghez előnyösen mangánszuperoxidot, vagy magnéziumoxidot vagy fénoxidok helyett iszapolt krétát használunk. Könnyen olvadó fémek esetében a vízüveget boraxszal is helyettesíthetjük, vagy az oxidokhoz, kloridokat is keverhetünk.

A fentebb röviden leirt eljárás igen homogén ötvözetek előállítását teszi lehetővé és meggátolja, hogy

a beolvasztásnál a keverékből az ötvözendő fém kiégjen.

Eljárásom különösen előnyösen alkalmazható oly ötvözetek előállítására, melyek egyik alkotó része egyáltalában nem, vagy csak nehezen olvad, de a másik alkotórészben oldódik, tehát acélnek és folyasztott vasnak öntött vassá való átalakítására, mi vashulladékok, mint esztergaforgácsok stb. értékesítése szempontjából fontos.

Eme hulladékok értékesítése céljából ajánlották már eddig is azoknak brikettek sajtolását és kupoló-vagy tégelykemencében történő beolvasztását. Ezek a hulladékok a legtöbb esetben acélból és folyasztott vasból, tehát oly vasból állanak, mely rendkívül tiszta és lehetőleg kevés kén és foszfort tartalmaz, miért is minőségi öntöttvas előállítására kiválóan alkalmasak volnának, ha szénítésük és szilíciumozásuk könnyen volna végezhető. Ez a föltétel azonban nincs teljesítve, a brikettek a kupkemencében szenet, szilíciumot, mangánt stb. egyáltalában nem vesznek föl, miért is az acél vagy folyasztott vasforgácsokból az eddig szokásos módon előállított briketteket csak kis, 10%-nál nem nagyobb mennyiségben lehetett alkalmazni. Az eddig szokásos módon előállított brikettek használatának további hátránya az, hogy a velük együtt adagolt nyersvasból a szén, szilícium, mangán stb. kiég, mert a brikettek az adalékban ép úgy viselkednek, mint a nyersvasból kiváló minőségű ötvények előállítása céljából már eddig is adagolt acéldarabok, vágadékok stb. Ezeknek az anyagoknak csakis az a céljuk, hogy az ötvény minőségét javítsák, miért is sok esetben kívánatos volna, hogy a nyersvasal együtt nagyobb mennyiségű acélt olvaszszunk be. Az acél mennyisége azonban ebben az esetben sem lehet több az adalék 5—10%-ánál, mert az acél olvadási pontja a nyers vasénál jóval magasabb, úgy, hogy ha az acélt is meg akartuk olvasztani, ez annyi időt vett igénybe, hogy a szén, mangán és szilícium a nyersvasból is kiégett és az öntöttvas kéntartalma növekedett.

Fentebb leirt eljárás alkalmazásával ezeket hátrányokat elkerüljük, mert a brikettek a szenet és szilíciumot már maguk is finoman elosztott állapotban, finom por alakjában, az acéllal vagy folyasztott vassal bensőleg keverve tartalmazzák, úgy, hogy a

szenet és a szilíciumot az izzó, de még szilárd acél könnyen feloldhatja és ezek az acél olvadási pontját csökkenthetik. Ezenkívül a szén és szilícium olvasztás közben a levegő és szuró láng hatása ellen védve van, tehát el sem éghet és teljesen az acélba kénytelen belépni. Ezt a hatást azzal, hogy az adagolásnál a nyersvasához az acéldarabokon, vagy a szokásos módon és nem a találmányom szerint előállított acélbrikettekkel kívül még faszén- vagy ferro-szilíciumdarabokat is adunk, el nem érhetjük, mert a kupolakemencében az acél a szénrel és ferroszilíciummal nem érintkezik elég bensőleg és a szén és szilícium az acéldarabokba, illetőleg acélbrikettekbe be nem léphetett. Ennek következtében a nyersvas az adalékból az acél előtt olvad ki és szilícium az acél megolvadása előtt elég. Az eljárás fogatosítási alakja ebben az esetben a következő:

Az acél- vagy folyasztott vasforgácsokat felapritjuk és hideg állapotban finom faszén-, ferroszilícium- és kovasavporral (homokkal) stb keverjük. A keverési arány megválasztásánál figyelembe kell venni azt, hogy a beolvasztásnál a szén és az acélba vagy folyasztott vasba bevezetendő többi anyag majdnem kvantitatív módon megy át, illetve a szilíciumtartalom még nagyobb is fog lenni, mint az adagolt ferroszilíciumnak megfelelő szilíciummennyiség, mert az eljárásnál alkalmazott szilikátok szilíciumtartalmának egy része szabaddá válik, mint azt kifogástalan kémiai analízisekből lehet következtetni.

Az így beállított keverékhez most már oly kötőanyagot adunk, melynek olvadási pontja nem alacsonyabb, mint az öntött vasé, előnyösen vizüveget vagy boraxot, melyhez mangánszuperoxidot kevertünk. A vizüveg egyidejűleg salakképező anyag gyanánt szerepel és alkálitartalma következtében a rozsdásodást is meggátolja, mi azért fontos, mert feldolgozandó forgácsok mindig rozsdások és oxidkáros hatása minőségi öntött vasnál különösen szembevetőbb, úgy, hogy elávolítása nagyobb mennyiségű salak képzésével igen kívánatos.

Az ekként előállított keveréket alkalmas sajtókban darabokká sajtoljuk, melyeket szorítás után a kupolakemencében közönséges nyersvassal keverve beolvasztunk.

A használt acélbrikettek mennyisége az adalék 50%-a, sőt több is lehet, az előállított öntött vas annál tisztább, illetve annál kevesebb ként és foszfort tartalmaz, minél több brikettet használtunk fel.

Acélbrikettekkel, melyek előállításánál a forgácsokhoz a leirt módon 1% faszénport 0.25% szilíciumnak megfelelő mennyiségű ferroszilíciumot és 1% kovasavat (homokot) kevertünk, megejtett kísérletek eredménye a következő:

Az előállított öntött vas összetétele:

Az adalék brikettartalma	C	Si	P	S	Mn
20%	0.065	1.848	0.283	0.103	0.471
25%	0.395	1.899	0.205	0.085	0.458
30%	0.346	1.997	0.178	0.077	0.446

Az adalékhoz mindig ugyanazt a nyersvasat használtuk.

Oly öntött vasból készült kokillaöntvényeknek, a melyet 30% acélbrikettet tartalmazó adalékból öntöttünk, egész keresztmetszetükben teljesen szürkék voltak, kemény kérgük egyáltalában nem volt.

Bizonyos esetekben a brikettekbe más pótlékokat, pl. ferromangánt stb. is bekebelezhetünk, hogy így mangántartalmu salak képzésével a kénmentesítést elősegítsük.

Az eljárás nemcsak acélnek és folyasztott vasnak öntött vassá való átalakítására, hanem minden oly fém ötvözetének előállítására is használható, mely forgács vagy durva por, illetve finom por alakjában kapható.

Elektrolitikus készülék nátrium előállításához.

A találmány tárgya elektrolitikus készülék nátrium előállításához olvasztott marónátronnak elektrolízise által. A készülék használható más alkáliák fölbontására is.

Ezen készülék anódja két koncentrikus hengerből áll, melyek közé a katóda van helyezve. A kiváló nátrium egy a katóda fölött elhelyezett gyűrűn gyűjtetik össze. Ezen elrendezés a célnak legmegfelelőbb.

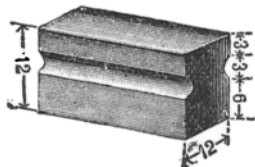
A mellékelt rajzon az

1. ábra a készülék függélyes metszete a 2. ábra A—A vonala szerint, a

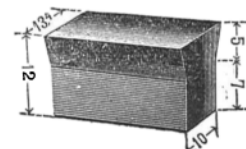
2. ábra vízszintes metszet az 1. ábra B—B vonala szerint, a

3. ábra függélyes metszet a 2. ábra C—C vonala szerint, a

=== Dr. ALB. LESSING, Nürnberg-Glaishammer ===

elektromos szének gyára

Különlegesség: Szénkefék és bronzszénkefék dynamógépek és elektromotorok részére.

TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMÍTŐLEMEZ
LEGMAGASABB NYOMÁSHOZ. KIZÁRÓLAGOS RAKTÁR:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

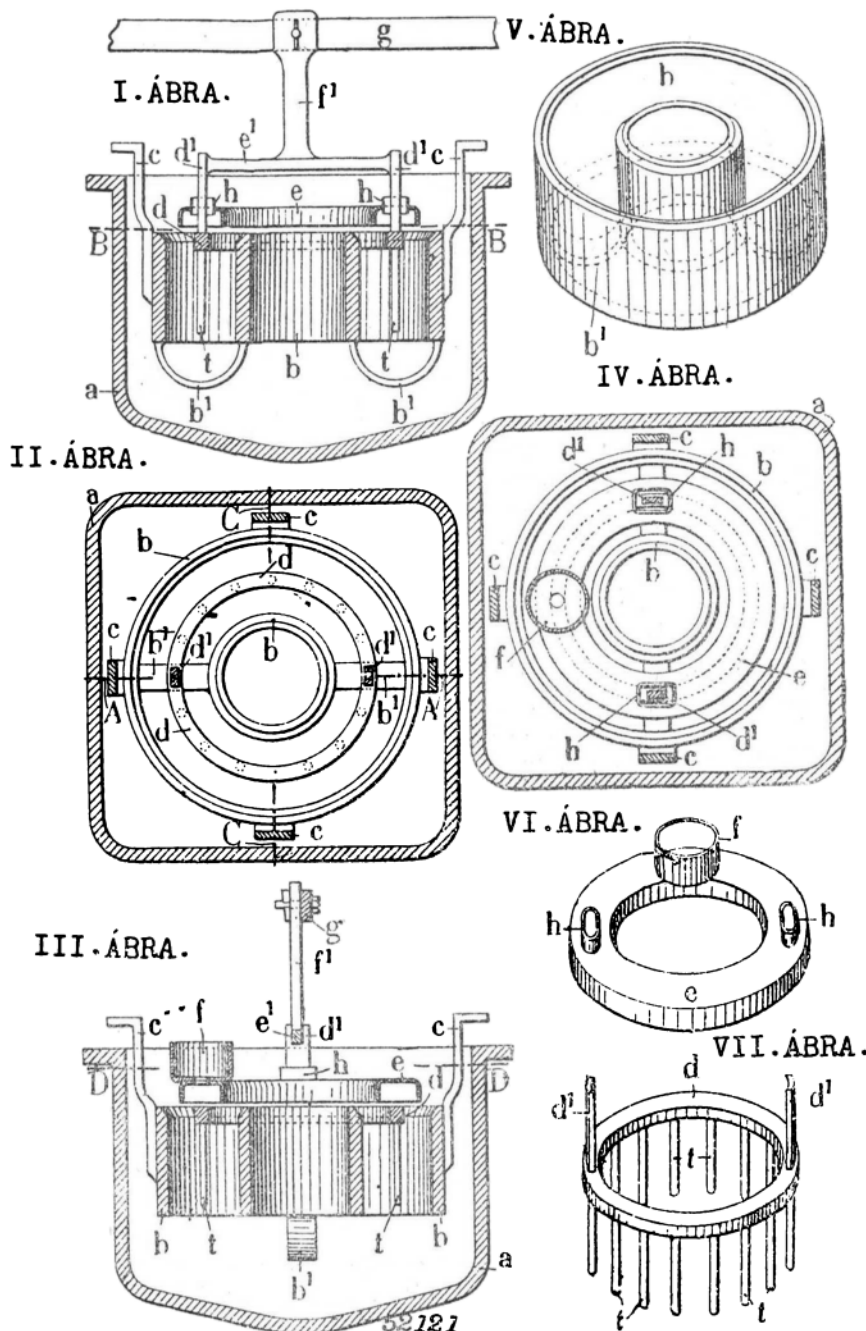
4. ábra vízszintes metszet a 3. ábra D—D vonala szerint, míg az

5., 6., 7. ábrák az anóda, a gyűjtőgyűrű illetve a katóda távlati képei.

Az olvasztott marónátron egy öntöttvasból, kovacsoltvasból vagy acélból készült (a) tartányban elektrolyizáltak. A (b) anóda két koncentrikus vas- vagy acél-

oldhatóan van összekötve. Az (e1, f1) részek el is hagyhatók és a (d1) karok közvetlenül kapcsolhatók a (g) sinhez. A katóda a két anódahenger közé akasztatik.

A kiváló fémes nátrium fölfogására a lekarimázott (e) vas- vagy acélgyűrű szolgál, mely három nyílással van ellátva (6. ábra). Az egyik nyílás fölött egy (f) edény van a gyűrűre erősítve, melyben a kiváló nátrium össze-

hengerből áll, melyek alul két (b1) kengyellel vannak egymással vezetőleg összekötve és a (c) karok révén akasztatnak a fürdőbe, mely karok a pozitív pólussal köttetnek össze.

A (d) katóda (7. ábra) egy rézgyűrű, melyből (t) rudak ágaznak el lefelé és két (d1) kar fölfelé. Az utóbbiakat az (e1) sin köti össze, mely az (f1) ruddal függ össze. Ezen rud a negatív pólushoz vezető (g) sinnel

gyül. A másik két nyílásba (h) hüvelyek vannak illesztve, melyek a katóda (d1) karjainak átbocsátására szolgálnak úgy, hogy a katóda ezen gyűrűvel nem érintkezik. Az (e) gyűrű az (a) edény peremére fektethető gyűrűből lelógó (a rajzon föl nem tüntetett) horgokba akasztatik. Az elektromos olvasztó, mely nem képezi a találmány tárgyát, szintén nincs a rajzon feltüntetve.

A kiváló fémgolyócskák az (f) edényben gyűlnek

RUGGYANTAÁRUKAT, ASBESTÁRUKAT, SZÁRAZ és ZSIROS
TÖMÍTÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBEK SZÁLLIT AZ:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

össze és így elkerültetik az, hogy azok a fürdőben elővadjanak. A leírt készülék előnye ezenkívül az, hogy az anódák tartósak és az egész készülék nagyobb hatások mellett kisebb helyet foglal el, mint az ismert hasonló szerkezetek.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Felkérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végével lejár, hogy a laphoz csatolt befizetési lapon (portómentesen) b. előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Azon t. olvasóink, kik eddig előfizetési díjukat nem küldötték be, szintén találnak lapjukhoz csatolva e célra befizetési lapot.

Személyi hírek. A m. kir. pénzügyminiszter Weisz Lajos, a nagybányai bányakapitánysághoz beosztott bányakapitányt és Malenszky Károly, az iglói bányakapitánysághoz beosztott főbányabiztost kölcsönösen áthelyezte. Kövesi Antal főiskolai tanár németországi tanulmányutjáról a múlt héten visszaérkezett Selmechányára. Vitális István dr. lic. főgimn. tanár, a bányászati főiskola geológiai tanszékének adjunktura, Erdélyből, hol két hónapon át geológiai felvételeket végzett, hazaérkezett. Farbaky Gyula főisk. tanár st. etiennei (franciaországi) tanulmányutjáról hazaérkezett. Tóth Imre dr. m. kir. bányakerületi főorvos a drezdai egészségügyi kiállítás tanulmányozására Drezdába utazott. A m. kir. pénzügyminiszter Beldegrün József fémkohómérnöki- és Csizsér István bányamérnöki szakot végzett főiskolai hallgatót ideiglenes minőségben bányagyakornokká nevezte ki.

Jubileum. Az Északmagyarországi Egyesített Köszénbánya és Iparvállalat Részvénytársulatnak három érdemes régi főtisztviselője: *Winter Tivadár* főkönyvelő, *Kunz Henrik* főpénztárnok és *Zielinszky Sándor* bányagazdálkodási irodafőnök, egyidejűleg ünnepezték tegnap a társulatnál töltött harmincz éves szolgálatuknak jubileumát, mely alkalommal úgy az igazgatóság, mint a tisztikar részéről meleg elismerésben és szíves óvációkban részesültek.

A főiskolai hallgatók adománya Böckh János szobrára. Böckh Jánosnak, a kiváló geológusnak szobrára a selmechányai főiskolának harmadéves bányamérnök-hallgatói, Vitális István dr. gyűjtőívén, 100 koronát adományoztak.

A Ganz-gyár új hydroelektromos telepe. A Societa Anonima per la Utilizzazione delle Forze Idra-

uliche della Dalmazia Triestben, mely társaságnak a Ganz-féle Villamossági R.-T. sebenicei carbidgyára részére az elmúlt években már a Kerka folyó járugai és manéjeváci eséseinek felhasználásával 32.000 lóerő összteljesítményű hydroelektromos telepet épített, a napokban újra nagy hydroelektromos telepet rendelt a Ganz-féle Villamossági R.-T.-nél. Az új telep a Cetina folyó vizerejét használja fel Almissa közelében; a rendelkezésre álló vizerő több mint 200.000 lóerő, melyből az első kiépítés, az esés felső részének részleges kihasználása mellett maximumban 40.000 lóerőt fog felhasználni. A központi telep 2 drb egyenkint maximálisan 20.000 lóerő teljesítményű gépegységből áll. A feszültség felemelésére és leszállítására a centraléban és a távvezeték végén összesen 4 drb háromfázisu transzformátor szolgál, melyek mindegyike 18.000 KVA teljesítménnyel bír. A termelt villamos energia átvitele a központi teleptől a tengerparton fekvő gyártelepig kb. 25 km. hosszú távvezeték segítségével történik, melynek üzemi feszültsége 55.000 Volt lesz. A telep kétségen kívül egyike a legjelentékenyebbeknek, melyek ebben a nembn eddig egyáltalán létesültek és különösen kiemelendő, hogy a generátorok teljesítményüket illetőleg a legnagyobbak, melyek eddig Európában készültek, míg a generátorokat hajtó viziturbinák és a transzformátorok ez idő szerint az egész világon a legnagyobbak lesznek. A telep hidraulikus részét, nevezetesen a viziturbinákat, zsilipeket és csövezeteket a Ganz és Társa—Danubius cég építi.

Drágul a cink. A cinkkattel, amely a frankfurti Metallgesellschaft Beer, Sondheimer und Co. és a halberstadti Aron Hirsch cég megbízottaitól áll, elhatározta, hogy a cink árát 100 kilogrammonként 50 fillérral emeli. Az áremelés e hó végén lép életbe.

Kohászati bizottság Nagybányán. Nagybányáról kapjuk a hírt, hogy az elmúlt héten Farkas Jenő elnöke alatt a vegyes kohászati bizottság Fernezelyre rándult, hogy a szokásos évi leltározást megejtse és személyesen győződjenek meg a kezelés kifogástalanságáról. Az elnökön kívül jelen voltak: Neubauer Ferenc miniszteri tanácsos, kerületi bányagazgató, Oblatek Béla bányatanácsos, kohóügyi előadó, L. Berksz Leó pénzügyi főtanácsos, Hullán János főmérnök a fernezelyi kohóhivatal főnöke, Fischer Károly, Posch Adolf és Ponner János mérnökök; L. Bay Lajos országgyűlési képviselő, Torday Imre városi tanácsos és Papp Márton felsőbányai városi számvevő. A hivatalos személyeken kívül több vendég is csatlakozott a bizottsághoz, kik mindnyájan bejárván a kohókat, raktárhelyiségeket, pörkölőket, — mindenütt a legnagyobb rendről és tisztaságról győződtek meg, mely Hullán János és tisztviselőtársainak érdeméül tudható be. A hivatalos teendők elvégzése után Hullán főmérnök látta vendégül a nagy társaságot, igazi magyaros vendégszeretettel.

SZIVATTYUKAT és MÉRLEGEKET

GARVENSWERKE

WIEN, II., HANDELSQUAI 130.

(B. 96/43; 46.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

gyárt mint különleges-
séget és legnagyobb rak-
tárt tart épület- és dia-
phragma - szivattyukban

Eredeti FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET minden célnak megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ALTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

A szatmári kiállítás bányászati osztálya. A szatmári kiállítás bányászati pavillonja készen várja a kiállítandó tárgyakat s azok legnagyobb részét már el is küldték; f. hó 13-án Fizély Sándor és György Gusztáv főmérnökök, 14-én pedig Kápolnai Pauer Viktor mérnök utaztak fel a rendezésükhöz. Szébbnél-szebb ásványokat gyűjtöttek Veresviz, Felsőbánya, Kapnik, stb., térképeket, Alföldy Zoltán mérnök gyönyörű fotografiáit küldi a bányagazgatóság és sok egyéb más érdekes dolog fogja a közönség figyelmét felvonni. Még bányászati vonatkozású olajfestményeket is felaggattak a falakra, diszítésül pedig tölgyfalombok és Kápolnay mérnök által tervezett bányász jelvények fognak szolgálni. A magánbányászat, a kincstári és társpénztári kórház, a fernezelyi kohó egytől-egyig jó izléssel összeválogatott gyűjteményekkel jelenik meg úgy, hogy már előre is sikert remélhetünk. A Schlick-féle gépgyár a Siemens-Schuckert, valamint a Ganz-cég is bányagépek, fűrógépekkel vesz részt, bemutatják Weisz György bányatanácsos találmányát a kerületbe is használt kasfogó készüléket.

Új bányavasut. A Czápári Kőszénbánya R. T. Szápártól Bodajkig egy 16 km. hosszú, 600 mm. nyomtávolságú, löüzemű iparvasutat épített, mely vasúthoz az összes szükséges sineket, váltókat és kocsikat a Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. keskenyvágányú vasutosztálya, Budapest V., Váci-körút 32, mint a győri waggongyár képviselője szállítja; a vasut építési munkálatait pedig Bruder Ignác győri mérnök-vállalkozó eszközölte.

Összeszürkált bányamunkás. Friednániczky József bányamunkás Steierlacról ment Somogyba, hogy a bányánál alkalmazást találjon. Alighogy Somogyba ért, a korcsmába ment; itt idogálás közben összeveszett Csali Károly bányamunkással, ki a szóváltás közben kést rántott és a jövevényt hátán és mellén összeszürkálta. Súlyos sérüléseivel a pécsi közkórházba hozták Friednániczkyt.

A „Hunnia“ géptömitőgyár bányászati osztálya. A „Hunnia“ magyar géptömitő-anyag-gyár és műszaki r.-t. vállalati körzetében König Henrik igazgató javaslatából a bányászati és kohászati ügyeket elkülönítette és e célból a társaság üzletkörének keretében egy önálló „Bányászati és Kohászati osztályt“ szervezett, melynek vezetésével Bertalan Adalbertet bizta meg. Az új osztály a közel jövőben kezdi meg működését.

Úti bőröndöt

és egyéb finom bőrart leg-
előnyösebben vásárolhat a
készítőnél

Csángónál

Budapest, IV., Múzeum-körút 5. Telefon 67-00.

Grand Prix aranyérem Páris.

Olcsó szabott árak.

A cím fontos.

(B)3832|611|24)

Szerencsétlenség. Kollár István keresztgyei bányamunkás, aki a távbeszélő mellé volt rendelve, a folyó hó 7-én a déli órákban, mikor a személyzet eltávozott, kulcsal felnyitotta a bezárt gépházat és kíváncsiságból hozzányúlt a transzformátorhoz, amely azonnal megölte.

Szénforgalom. A máv. vonalai mentén fekvő kőszénbányák az augusztus hó 20-tól augusztus hónap 26-áig terjedő héten hat munkanap alatt összesen 12.049 kocsirakomány szenet adtak fel; 448 kocsirakománnyal többet, mint az előző héten, ellenben 871 kocsirakománnyal kevesebbet, mint a múlt év hasonló (augusztus 21-től augusztus 27-ig) időszakában. Egy-egy munkanapon átlag 2008 vasuti kocsit raktak meg; 75 kocsival többet, mint az előző hét egy-egy munkanapján.

Szénbányák feltárását és finanszírozását, valamint szénterületek bérletét keresi Pewny A. cég Budapest, VI., Eötvös-utca 5. Telefon 26-63. Megveszi szénbányák termelését készpénz előlegezéssel, általában szakbavágó vezérképviselőket saját számlára is elvállal. Foglalkozik továbbá a keramiai szakmához tartozó bárminemű anyag- és készáru nagybani vételével és eladásával.

Ha kifogy a kőszén. Ramsay William, a világhírű fizikus többek között azt is kiszámította, hogy Anglia szene kb. százhatvanöt esztendő múlva kifogy és így Anglia egyik legnagyobb erőforrását veszti el. S bár 150 esztendő hosszú idő, mégis tudományos társaság alakult Angliában, melynek egyetlen feladata az energia más forrásainak kutatása és megnyitása. Ez a bizottság eddig az alábbi erőforrásokat hozta javaslatba: Az apály és dagály kihasználásának lehetősége; a föld belső hősege; a szél ereje; a nap heve; a víz ereje; az erdők fejlesztése és turfának felhasználása tüzelőanyagul s végül az elemek lassu, de kétségtelenül létező bomlásában rejlő energiának felhasználása; ez utóbbival függ össze az elemeknek más elemmé való átalakulása és amiről ujabban a tudományos körökben egyre több szó esik: az aranykésztés.

Árjegyzéke a besztercebányai m. kir. rézpörölyhivatal kovácsolt és hengerelt rézgyártmányainak. Érvényes 1911. évi augusztus hó 1-től. 1. Mosó- és pálinka katlanok, mosótál, süvegek és ezekhez hasonló mélyített gyártmányok: 400 mm. átmérőn alul 100 kgr. 218 korona. 400—800 mm.-ig 100 kgr. 212 korona. 800 mm.-től 1100 mm.-ig 100 kgr. 242 korona. 1100—1200 mm.-ig 100 kgr. 252 korona. 1200—1300 mm.-ig 100 kgr. 272 korona. 2. Takaréktűzhely-üst 100 kgr. 228 korona. 3. Kacsula 9—12"-ig 100 kgr. 205 korona. Kacsula 13—28"-ig 100 kgr. 195 korona. 4. Kazánfenék 100 kgr. 200 korona. 5. Rézrud négyzetöngént 192 korona. 6. Rézlemez, míg a készlet tart: — 400 mm.-től 1000 mm. szélességig, 0.50 mm. vastagságon alul 0.36 mm.-ig 100 kgr. 188 korona. 7. Gömbölyű lapos fenék 100 kgr. 192 korona. 8. Ócskaréz beváltási ára 100 kgr. 118 korona. Árengedmény. — Árak helyt Besztercebánya vasuti állomás. 50 kgr.-ot meghaladó rendelés esetén az áruk a vevő fél vasuti állomására hérmentve szállíttatnak.

✚ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ✚

G. Kb. Bárány Radvánszky-féle Kazai kőszénbányák vállalata Mandello és Társa Budapest, Üllői-ut 59.

A szerkesztésért felelős: Dr. Bischitz Béla.

KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BŐR-BALATA-
TEVESZŐR-GÉPSZIAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírott m. kir. főbányahivatal kezelete alatt álló sófőző és bányauzem 1912. évi termény és anyag-szükséglet szállításának biztosítása céljából árlejtés hirdettetik.

I. csoport.

Gabonanelemekben.

- 200 q búzára hl.-ként 75 kg. súlylyal
400 rozsra hl.-ként 71 kg.
100 zabra hl.-ként 43 kg.

II. csoport.

Takarmánynevekben.

- 180 q lószénára
40 zsupszalmára
20 alomszalmára

III. csoport.

Olajnevek és kenőanyagok.

- 180 q Schodniczai szűrött nyerskőolaj (Diesel motorüzemhez)
600 kg. kétszer finomított füst nélkül égő repceolajra.
800 Dynamo gépolajra (gyorsjárású Dynamo-gépek részére)
2000 C00 jegyű eredeti Nobel-féle hengerolajra

IV. csoport.

Fűrészárúk.

- 600 db. 4 m. h. 30 cm. sz. 3 cm. v. fenyődeszkára
300 „ 4 m. h. 30 cm. sz. 5 cm. v. fenyőpadlóra
300 4 m. h. 30 cm. sz. 3 cm. v. vörös fenyő deszkára
200 4 m. h. 25 cm. sz. 1½ cm. v. fenyő deszkára.

V. csoport.

Építési anyagok.

- 80 prisma (á 2 m³) törött trachyt kavicsra.
80 m³ tiszta homokra (építési célokra).

Ezen termények és anyagok a szükséghez képest 1912. évi január, április, július és október hó elején a kavics és homok kivételével, mely 1912. évi június hó végéig a sóvári m. kir. főbányahivatali szertárba szállítandó leszen, a zárt írásbeli, magyar nyelvben szerkesztett és 1 koronás bélyeggel ellátott csoportonkint külön-külön tett ajánlatok, melyekben az ajánlott egységárak számok és betűkkel pontosan kiirandók és ajánlat összegnek megfelelő valamely állampénztárnál előzőleg letett 5% bánatpénzről szóló hivatalos nyugtának csatolása mellett folyó évi október hó 10-én délelőtt 10 óráig alulírott m. kir. főbányahivatalnál benyújtandók.

Ajánlattevő köteles ajánlatában a szállítandó cikkek származási, illetve gyártási telepet is megjelölni és kijelenteni, hogy a szállítási feltételeket, melyek

az alulírott m. kir. főbányahivatalnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők, ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Végül az alulírott m. kir. főbányahivatal fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhat és a szállítást a legmegbízhatóbb ajánlattevőnek odaítélhesse.

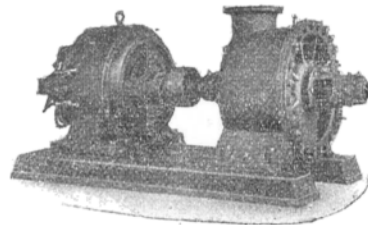
Sóóvárt 1911. évi szeptember hó 9-én.

Erhardt és Sehmer gépgyára Saarbrücken.

Vezérképviselő: **FLAMM ADOLF**
műszaki irodája és gépészeti berendezések vállalat
Budapest, II., Margit-körút 48. sz.

Szállít: bányá- és kohógépeket, Diesel-nyersolajmotorokat, Centrifugális turbo-szivattyúkat, gázgenerátorokat, Briquetteajtókat és dugattyús szivattyúkat.

B. 3835, 641, 52

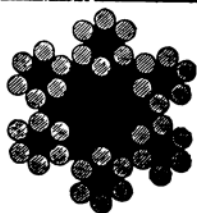
Felszólítás.

A magyar királyi állami szénbányák központi igazgatósága felszólítja ez úton a mélyfurási vállalatokat, hogy Budakeszi pestmegyei község határában egy 250-300 méteres furólyuknak és Pécsvárad baranyamegyei község határában egy 500-700 méteres furólyuknak lemélyítésére vonatkozó ajánlataikat folyó évi október hó 10-éig alant irt hivatalnál nyujtsák be.

Mindkét furólyuk ez évi október hóban lesz megindítandó.

Budapest, 1911. szeptember hó 18.

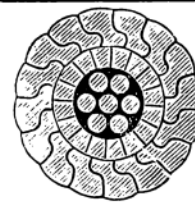
A M. kir. Állami Szénbányák
Központi Igazgatósága.

Felten és Guilleaume

kábel-, sodrony- és sodronykötélgár
részvénytársaság

Budapest, V., Vízafogó 1460. szám.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek.

!!! Elektrolytikus vörösrézhuzaok, okonitvezetékek, szerelvények stb. !!!

(B. 2095, 619, 25.)

Alkalmi vétel.

Egy „Bleichert“-gyártmányu, 2 km. hosszú sodronykötélpálya sodronnyal, kocsikkal és egyéb felszereléssel, egy csehországi állomásról jutányosan eladó. Érdeklődők forduljanak **Mosse Rudolf** irodájába, Magdeburgba „A. C. 157“ jelige alatt. B. 38

THE OLIVER látható írásu IRÓ GÉP

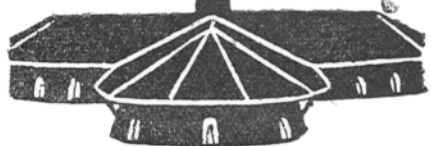
legújabb VI-os modelje megjelent, mely rovától és vonaloz. Díjmentes bemutatás az ország bármely részében. Kérjen Prospektust. Magyarországi vezérképviselők: **Bérczi és Shiress, Budapest, VI., Teréz-körút 8. sz.** (B. 3831. 617. 25)

Szent-Lukács-fürdő, téli és nyári gyógyhely, Budán
csusz, köszvény, ideg- és bőrbajok ellen. Iszapfürdők, iszaporogatások, kő- és kádfürdők, külön férfi- és női vizgyógyintézet, gőzfürdők és gyógyvizusodák. Szállodák, gondos pénzió. KRISTÁLY forrásásványviz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítást (677.501.52.11)

Több mint
5,000
létesítmény

B/726/507/23.)

Eckardt Vilmos és Hotop Ernő
részvénytársaság
BUDAPEST, Ü. kerület,
Dorottya-utca 6. szám.

Tervezünk és vállalunk
1870. év óta:

Téglágerőket, te 6
cserépgyárakat, cha-
motte-téglagyárakat,
mészégetőket, mag-
nezitgyárakat, tüzé-
lési berendezéseket
gyárkéményeket, ka-
kazánbefalazásokat.

Ipari és bányavállalatok alapítása
A börzén jegyzett és nem jegyzett
részvényeknek vétele és eladása.

Mindennemű kibocsátások és financirozása

**bankok és nemzetközi
pénzesoportok által.**

Jelentékeny tőkék azonnal folyósítatnak társaságoknak.

Zálog és kölcsön biztosíték ellenében.

Szives részletes ajánlatok lehetőleg német nyelven vezérképviselőnkhez kéretnek:

MOSSÉ RUDOLF irodájába MÜNCHENBE

Lehetőleg német levelezést kérünk.

M. F. 6841 jelige alatt.

Állást keres

józan életü bányaiskolát jelesen végzett, erőteijes egyén, kinek a kőszén- és barnaszén-bányászatban nagy gyakorlottsága van, bánya és külszin méréseket önállóan végez, valamint irodai teendőket, üzemvezetői bányamérői, vagy főaknási állást keres. Fizetési igény 200 K, lakás és világítás. Ajánlatok „Megbízható” jelige alatt a kiadóba. (B/3633/636/35.)

*Szlovákiai
sósvíz*

CZUKORBETEGSÉG ELLEN
speciális gyógyital.
KÖHÖGÉST, REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS
HUGYSZERV BAJOKAT
GYÖKERESEN GYÓGYÍT.

Megrendelhető a „Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kivittelt”
R.-T.-nál, Budapest. Telefon 162-84.

B/270/411/17.

DRÄGER

MENTŐ-KÉSZÜLÉKE

Bányák és tűzoltók számára.

Német birod. és osztr. szabadalom.
Több mint 4800 készülék forgalomban
Arany érem St. Louis 1904 — Lüttich
— 1905 — Jekaterinoslaw 1910

Dräger Oxigén tartánya
ujra-töltésre legalkalmasabb.
Dräger Palmotorja. Automatikus
oxigénfejlesztő gépe mester-
séges légzésre.

Dräger Hordágya friss levegő sisakkal.
Dräger Magasnyomású töltőszivattyuja komprimált
oxigén részére.

Dräger Villamos bányalámpája 12 órás világítás cél-
jaira 1 1/2 N. K. lámpával.

Dräger Villamos sisaklámpája három órás világításra.
Dräger záró ventilje acélskorongokra.

Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Drägerwerk R. L.

LÜBECK-

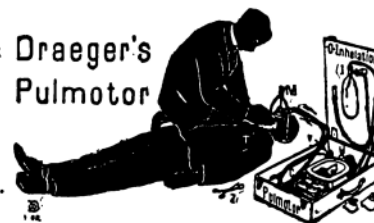
Modern mentőkészülékek
különlegességi gyára

Vezérképviselő
Magyarország részére

Ligeti és Biró

Budapest
V., Vízszínház-utca 5.

B. 2044 1050/426/42)

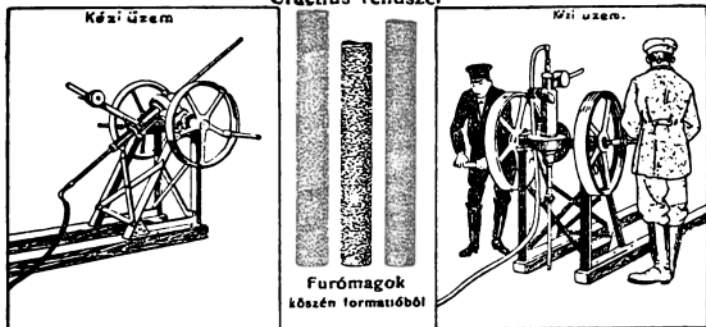
BUDAPESTI KÖNYVNYOMDA VÁLLALAT

Kereskedelmi, ipari reklám-nyomat-
ványok modern kivitelben készülnek.

VIII., Német-utca 9. Telefon 95-78.

Kombinált közetfurógép kézi és gépüzemre

"Craelius rendszer"

Furómagok
kőszén formátóból

Nélkülözhetetlen

bányáknál, aknáknál, kőbányáknál, mész és cementműveknél, mindenféle egyéb furásoknál.

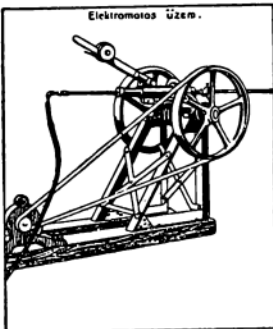
Minden irányban tur 250 m. mélységig, sőt mélyebbre is.

A furómagok épek s így az átfurt réteg hű képét nyerjük.

Igen nagy teljesítmény Egyszerű és szilárd Nem igényel javítást.

Legkisebb erőfogyasztás
(10 m³ óránként)

Térfogata kicsi
(2 x 2 x 2 m)

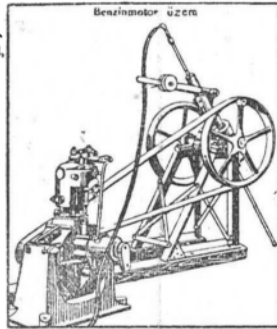

Elektromos üzem.

Saját rendszerű
gyémánt foglalat, kicserélhető ércfészekkel, igen kis gyémánt elhasználás.

Gyémánt furókor

Benzinmotor üzem

LANGE, LORCKE & Co.

Távbeszélő 34.

gyémánt szerszám gyár
Brieg, 13 Bez. Breslau.

Sürgönyeim:

Lange Lorcke, Brieg, Bez. Breslau.

Próbátlrás és bemutatás saját kísérleti helyünkön.

Prospektus és felvilágosítás érdeklődőknek rendelkezésére áll.

Bányaiskolát végzett

teljesen szakképzett egyén kőbányahivatalnál üzemvezetői állást keres „Erő” jelige alatt. BJ18633(659) 40

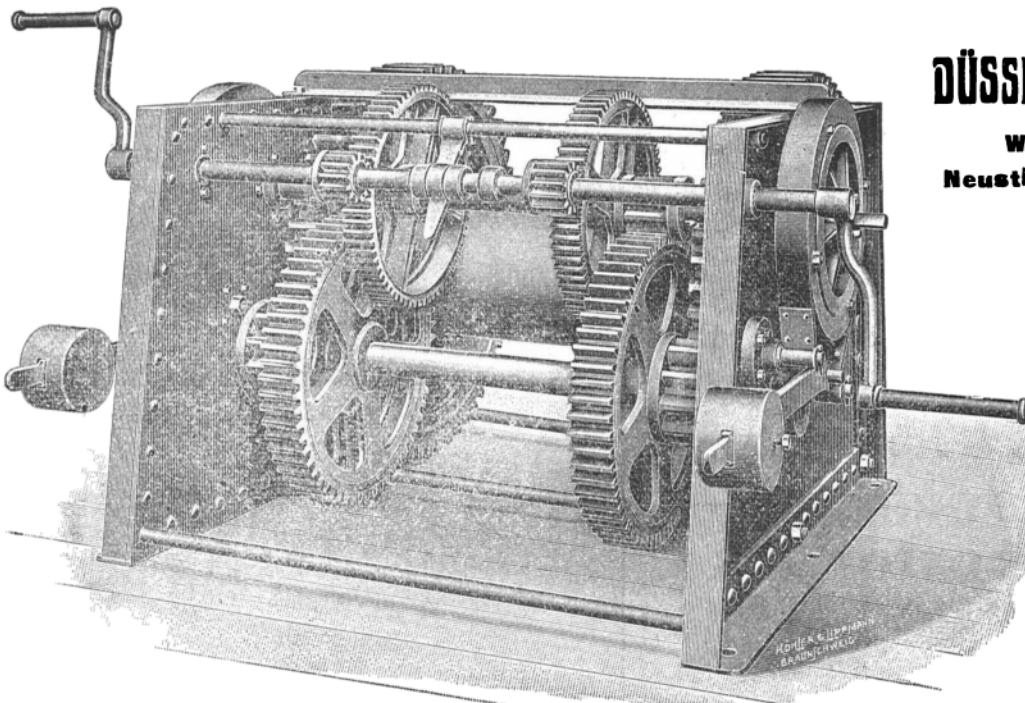
FAMETSZETEKET ÉS KLISÉKET
 ELSŐRENDŰ KIVITELBEN,
FELTŰNŐ MÓDON
JUTÁNYOS ARBANÉS RÖVID HATÁRIDŐ
 ALATT SZÁLLITOK.

HEINRICH HAGEMANN
 XYLOGRAFIAI MŰINTÉZET
 WIEN XVII/1
 BLUMENG. 7

„HADEF”-jelű KÉZI-EMELŐBÁKOK

HEINRICH de FRIES G. m. b. H.

SZERELÉSI CÉLOKRA BÁNYAHATÓSÁGI ELŐÍRÁS SZERINT

DÜSSELDORF 76a.

WIEN, VI/3.

Neustiftgasse III/26.

Magyarországi
képviselőt:

Vecsey Jenő

okl. gépészmérnök

Budapest, V.,

Lipót-körut 21/c.

Telefon 105-84

Kérje 76. számú
árjegyzékünket.

Azonnal szállítható 600-tól 15,000 kiloor. hordképességig közvetlenül a doboz mérve

(B61 519/57)